

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Komenského I, Zlín, Havlíčkovo nábř. 3114

Havlíčkovo nábřeží 3114, 760 01 Zlín

Identifikátor školy: 600 114 457

Termín konání inspekce: 7. – 13. říjen 2003

Čj.:	o2-1134/03-5049
Signatura:	oo5cx108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovné činnosti ve společenskovedních předmětech na 1. stupni (prvouka a vlastivěda), jazyce českém a zeměpise na 2. stupni a v estetickovýchovných předmětech na obou stupních školy (výtvarná a hudební výchova) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.
- ❖ Zjištění a zhodnocení materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve společenskovedních předmětech na 1. stupni (prvouka a vlastivěda), jazyce českém a zeměpise na 2. stupni a v estetickovýchovných předmětech na obou stupních školy (výtvarná a hudební výchova) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.
- ❖ Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve společenskovedních předmětech na 1. stupni (prvouka a vlastivěda), jazyce českém a zeměpise na 2. stupni a v estetickovýchovných předmětech na obou stupních školy (výtvarná a hudební výchova) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Komenského I, Zlín, Havlíčkovo nábř. 3114 je úplnou základní školou. Její součástí je školní družina a školní jídelna. Město Zlín ji usnesením zastupitelstva ze dne 26. 9. 2002 zřídilo jako příspěvkovou organizaci k 1. 1. 2003.

V tomto školním roce pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola. V každém ročníku vždy jedna ze tříd realizuje jeho variantu schválenou pod čj. 21 970/96-22 a zaměřenou na rozšířenou výuku výtvarné výchovy.

Letos je ve škole vzděláváno 468 žáků ve 22 třídách.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelka školy je aprobována pro výuku na prvním stupni základní školy, absolvovala dále třísemestrové vzdělání pro školský management organizované Univerzitou Palackého v Olomouci. Výchovné poradenství bylo rozděleno mezi dvě vyučující (každá pracuje na jednom stupni školy) s odlišnou náplní práce. Obě absolvovaly dvousemestrové studium určené pro tuto funkci. Prvouku učí sedm učitelek, všechny mají odbornou a pedagogickou způsobilost. Vlastivěda je zabezpečena čtyřmi pedagogickými pracovníky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Všechny vyučující českého jazyka i zeměpisu na druhém stupni mají odbornou a pedagogickou způsobilost. Práce všech je podpořena zkušenostmi získanými léty praxe. Předměty výchovného charakteru vyučují pedagogové s odbornou i pedagogickou praxí, pouze v pátých ročnících prvního stupně je výtvarná výchova ve všech třídách a v jedné třídě i hudební výchova vyučována pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku těchto předmětů na druhém stupni základní školy.

Organizace provozu a činnosti školy vychází z Dlouhodobého efektivního plánu školy na roky 2003 – 2006 a Koncepčních záměrů a úkolů na rok 2003/2004. V těchto dokumentech stanovené obecné základní cíle a teze jsou rozpracovány do konkrétních úkolů v jednotlivých oblastech života školy včetně určení termínů a osobní odpovědnosti za jejich plnění v Plánu

práce školy pro školní rok 2003/2004. Pro jednotlivé vedoucí pracovníky, třídní učitele, výchovného poradce i vychovatelky školní družiny je zpracován individuální plán práce na školní rok. K operativnímu řízení slouží týdenní plány práce. Dále se organizace práce opírá o další vnitřní předpisy, pracovní řád a řády jednotlivých odborných pracoven.

Organizační struktura vymezuje pravomoci jednotlivých pracovníků s oporou ve výše uvedených dokumentech. Negativem řízení školy je, že ředitelka školy i její zástupkyně jsou aprobovány pro výuku na prvním stupni. Pro plánování, organizaci práce a částečně také v oblasti kontroly se opírají o jednotlivé předmětové komise na druhém stupni.

Pravomoci spojené s řídicí a kontrolní činností jsou rovnoměrně delegovány také na zástupkyni. Ta svou činnost zaměřuje zejména na první stupeň školy. Organizační struktura a rozdělení kompetencí ve vedení školy odpovídá velikosti školy a potřebám pracovníků, je funkční.

Metodické sdružení prvního stupně se zabývá přípravou tematických plánů, organizováním soutěží, dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, sestavením písemných prací. Organizuje také společně pracovní dílny, projekty, plánuje školní výlety a společná vystoupení. Estetickovými předměty se zabývají okrajově (návštěvy výstav, divadelních představení a koncertů). Jednání předmětové komise zahrnující zeměpis se zabývají převážně organizačními záležitostmi, řeší výběr učebnic a pomůcek, přispívají k realizaci žákovských soutěží, vycházek a exkurzí, zabývají se i problematikou dalšího vzdělávání pedagogů. Odborným vedením výuky češtiny na druhém stupni byla pověřena předmětová komise, v jejíž náplni je i dějepis a hudební výchova. Zápisy z jednání svědčí o promyšlené organizaci soutěží, dalších aktivit školy i o řešení otázek spojených se sjednocováním klasifikace, tvorbou individuálních plánů pro integrované žáky. V oblasti plánování je pouze konstatováno, že do určitého data si vyučující zpracují tematické plány, bez kreativní práce s osnovami (např. plány výuky literatury, které osnovy uvádějí vždy společně na dva školní roky). Předmětová komise pro výtvarnou výchovu na druhém stupni zřízena není.

Hospitační činnost, již vedení školy zjišťuje úroveň přímé práce s žáky, probíhá podle plánu, vymezujícího sledované oblasti (metodika, prvky environmentální výchovy, užití pomůcek, didaktické techniky a doplňkových zdrojů informací). Kontrolní činnost je zaměřena na dokumentaci, žákovské práce, ale i dodržování ustanovení řádu školy a práci metodických orgánů. Oporu má také v individuálních plánech práce ředitelky a její zástupkyně. Na prvním stupni je hospitační činnost ve všech sledovaných předmětech četnější. V minulém školním roce vedení školy provedlo pouze tři hospitace v českém jazyce na druhém stupni, také hospitační činnost v hodinách estetickovými předměty je sporadická. Její vliv na kvalitu výchovně vzdělávací práce je vzhledem k nízké četnosti zejména v předmětech na druhém stupni malý.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je v dokumentech (Plán rozvoje lidských zdrojů – DVPP) zaměřeno v letošním školním roce na oblast cizích jazyků a rozvoj počítačové gramotnosti. Profilujícímu předmětu (výtvarná výchova) není v tomto dokumentu dán dostatečný prostor. Vyučující českého jazyka na druhém stupni se nezúčastnily v minulém školním roce žádného dalšího vzdělávání. Učitelé sledovaných společenskovedních předmětů absolvovali řadu vzdělávacích aktivit pořádaných Pedagogickým centrem Zlín.

Celkově lze personální podmínky výuky v této škole hodnotit jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výtvarné zaměření školy se plně odráží ve vnitřní výzdobě školy. Estetickým dojmem působí společné prostory i většina tříd. Příjemné prostředí dotváří práce žáků i názorné materiály podporující proces poznávání nejen ve sledovaných předmětech. Výrazně se lišila pracovní hudební výchovy, kde zejména vulgární nápisy na židlích a stav žakovského nábytku působily velmi neesteticky a zásadně narušovaly prostředí pro výuku tohoto estetickovýchovného předmětu. Kromě této odborné pracovní je jedna z učeben vyčleněna jako pracovní pro výtvarnou výchovu, tomuto oboru slouží i keramická dílna. Výuka ostatních sledovaných předmětů se uskutečňuje v kmenových třídách, pro český jazyk na druhém stupni slouží také žakovská knihovna (s výpůjčními službami) a připravuje se i využití počítačové učebny (v době inspekce byly právě instalovány výukové programy). Převážná většina hodin výtvarné a hudební výchovy na druhém stupni je realizována ve výše uvedených odborných učebnách. Vybavením (mimo klavíry) se tyto učebny výrazným způsobem neliší od běžných tříd, výhodou jsou sklápěcí lavice ve výtvarné pracovní a samostatná, dobře vybavená keramická dílna. Na prvním stupni probíhá výuka estetickovýchovných předmětů většinou v kmenových třídách.

Učebnice český jazyk jsou vybírány zodpovědně, často mají učitelé i žáci k dispozici další textové pomůcky. Kabinet jazyka českého je vybaven i nástěnnými gramatickými přehledy a má k dispozici klasickou didaktickou techniku. Nedostatkem jsou zastaralé Slovníky spisovného jazyka (vydané před úpravou pravidel pravopisu v r. 1993). Učebnice hudební výchovy nejsou k dispozici v potřebných počtech, do některých sledovaných hodin byly přineseny vyučující po jedné pro dvojici žáků. Pro výtvarnou výchovu je ve škole k dispozici dostatek základního výtvarného materiálu. Pro společenskovední předměty a zeměpis jsou učebnice vybírány zodpovědně (pokud možno v navazující řadě jednoho nakladatelství). Doplněny jsou potřebnými mapami a atlasy, nechybí ani další zdroje poznání (soubory přírodnin, glóby, atlasy zvířat a rostlin, další odborná literatura a pod.). Kabinet zeměpisu škola nemá. Všichni učitelé sledovaných předmětů mají možnost využít didaktickou techniku.

Vybavení novými pomůckami a obnova fondu učebnic i beletrie jsou řešeny v návaznosti na finanční možnosti školy.

Materiálně technické podmínky výuky sledovaných předmětů jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola v tomto školním roce pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Integrovaní žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají vypracovány individuální vzdělávací programy. Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Výše uvedenému programu odpovídá i realizovaný učební plán ve sledovaných předmětech. Ve třídách označených A, vždy po jedné v každém ročníku, je realizován modelový učební plán s rozšířeným vyučováním výtvarné výchovy s čj. 21 970/96-22. Výuka je v souladu se školou přijatým vzdělávacím programem.

Zápisy v třídních knihách o plnění osnov v českém jazyce na druhém stupni v tomto i uzavřeném minulém školním roce jsou často formulovány příliš obecně (např. opakování, tvarosloví apod.) nebo pouze uvádějí metodu (diktát), či název článku v čítance. Tím je velmi

neprůkazné plnění stanovených výukových cílů. Kontrola naplňování učebních osnov není důsledná.

Sestavení rozvrhu hodin pro tento školní rok z pohledu sledovaných předmětů odpovídá psychohygienickým požadavkům. Odborné pracovny hudební a výtvarné výchovy i keramická dílna mají funkční provozní řády. Promyšlený je i tok informací vůči žákům a jejich zákonným zástupcům. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Ředitelství školy ustavilo dvě výchovné poradkyně, každou pro jeden stupeň školy. Obě mají pregnantně stanovenou náplň práce, která postihuje všechny potřebné oblasti přímé práce s žáky, koordinaci práce ostatních pedagogů, spolupráci se všemi potřebnými organizacemi i úlohu v oblasti informovanosti všech zúčastněných. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazyce českém na druhém stupni

Přímou hospitační činností v deseti vyučovacích hodinách byla pozorována práce všech vyučujících českého jazyka ve škole v tomto školním roce. Navštíveny byly jak hodiny jazykové, literární výchovy, tak i slohu. Výukové cíle odpovídaly věku žáků. Materiální příprava a promyšlenost struktury hodiny u některých učitelek pomíjela potřebu pestrosti a názornosti. Nové učivo vždy navazovalo na předchozí. Bylo zřejmé, že vyučující jsou si vědomy cílů nejen jedné vyučovací hodiny, ale soustavně pracují na tom, aby se žákům vytvořila požadovaná struktura poznatků.

Všechny učitelky byly pro tento předmět aprobovány, u mnohých však chybělo novější poučení v metodice. Dlouholeté odborné zkušenosti jim naopak pomáhaly předávat žákům ucelenější poznatky uplatněním mezipředmětových vztahů.

Materiálně byla výuka často postavena nejen na klasických pomůckách – tabuli, křídě, učebnici a sešitu, ale hodně se pracovalo se základními jazykovými příručkami. V žádné z pozorovaných hodin nebyly využity nástěnné tabule a gramatické přehledy, jimiž byly prostory mnohých tříd vyzdobeny. Řada užitých textových materiálů, zejména pro důkladnější procvičení, byla vyrobena samotnými učitelkami. Funkčně byla využita didaktická technika k reprodukci uměleckého textu.

Téměř veškerá výuka probíhala frontálně. Některé vyučující málo zapojovaly žáky do aktivních činností, jiné jim dopřály dostatek samostatné práce. Dominantní role některých vyučujících již vytvářela u žáků pasivní až záporný postoj. S žakovou chybou se pracovalo, stala-li se v ústním projevu. Ve školních sešitech není důsledně dbáno na žakovy opravy, a tím se výsledek práce učitele (znalost žáka) značně znehodnocuje. Struktura vyučovacích hodin byla klasická, v úvodu s racionálním sdělením, co je třeba poznat. Bez zapojení emocionální složky žakovy osobnosti často probíhala i literární výchova, spíše zaměřená na faktografii.

Výše popsaným frontálním způsobem výuky byla dána i komunikace mezi všemi zúčastněnými. V převážné většině hodin byla vnější kázeň dána akceptací přijatých rolí učitele a žáka, byly však pozorovány i třídy a způsob práce, kdy pedagog věnoval většinu času zvládnutí kázně. V takovýchto hodinách byl velmi malý prostor dán pro osobnostní a sociální rozvoj každého jedince. Většinou byli žáci (hlavně mluvnými cvičeními ve slohu) vedeni k delšímu ústnímu projevu a formulaci vlastních myšlenek. Stávalo se však, že mnohé otázky pedagogů měly pouze doplňující charakter a žakovo vyjádření bylo tedy převážně jednoslovné.

Povzbuzením pro další práci bylo kladné hodnocení jednotlivých výkonů žáků přímo v hodině. Vyzvednout je možno zejména jemný humor některých vyučujících. Byl žáky

kladně přijíman a viditelně je pozitivně naladil pro další práci. V hodnocení žáků nebylo (ač se často samo nabízelo – mluvní cvičení) využíváno vzájemného pohledu na práci spolužáků ani sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém na druhém stupni jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v prvouce a vlastivědě

Výuka prvouky byla sledována ve všech třídách prvního až třetího ročníku v sedmi vyučovacích hodinách. Vlastivěda byla hospitována ve čtvrtém i pátém ročníku ve čtyřech vyučovacích jednotkách. Prvouku učí sedm učitelek, vlastivědu čtyři vyučující. Ve všech těchto hodinách zvolili pedagogové cíle výuky vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Zvolené výchovně vzdělávací cíle byly ve výuce splněny, práce pedagogů byla zodpovědně připravena.

Výuka byla vedena až na drobné nepřesnosti věcně a odborně správně, vycházela z tematických plánů vypracovaných na základě osnov. Všichni pedagogové vyučující prvouku i vlastivědu jsou pedagogicky a odborně způsobilí pro výuku těchto předmětů. Tato skutečnost se příznivě projevila ve vedení sledovaných hodin.

Vyučování probíhalo ve velmi pěkně upravených třídách, materiálně podpořeno velkým množstvím přírodnin, obrazovými a přetištěnými materiály, modely přírodnin vyrobenými pro využití na magnetických tabulích, knihami, časopisy, mapami, glóby, atlasy a učebnicemi. V jedné z navštívených hodin učitelka podpořila účinek své práce hrou na klavír. Didaktická technika byla použita jednou (radiomagnetofon).

Vyučovací čas byl zpravidla využit účelně. Podíl samostatné práce byl ve všech hodinách poměrně malý, prostor pro individuální potřeby a uplatnění rozdílných schopností žáků učitelé vytvořili pouze ve velmi malé míře. Aktivním činnostem žáků i závěrečnému shrnutí probíraného učiva bylo věnováno dostatek prostoru v hodinách prvouky, méně v hodinách vlastivědy. Většinou se pracovalo frontálním způsobem, v některých částech hodin byla vhodně zařazena i skupinová práce a soutěže. Hodiny byly zpravidla účelně členěné. Tempo výuky odpovídalo náročnosti učiva i aktuálnímu složení tříd. Mezipředmětové vztahy byly funkčně využity ve dvou z hospitovaných hodin. Pouze v některých hodinách byla zařazena relaxace.

Žáci projevovali ve všech hodinách zájem o probírané učivo a připravené činnosti, přístup většiny z nich byl aktivní. Týmová spolupráce byla úspěšná. Žákům se dařilo plnit uložené úkoly. Jako vstupní motivace bylo ve všech hodinách užito sdělení cíle výuky, někdy doplněné písní nebo jinými aktivizujícími činnostmi. Vyučující se snažili i o průběžnou motivaci, často využívali zkušenosti žáků z praktického života, zvláště pak při aplikaci učiva. Žáci mají zpravidla funkčně, přehledně a esteticky vedené sešity, vyučující je průběžně kontrolují. Ve všech sledovaných hodinách byla klidná, pracovní, příjemná atmosféra, vzájemné vztahy všech zúčastněných byly velmi dobré, chování žáků bylo v souladu s pravidly stanovenými školním řádem. Pedagogové respektovali osobnost žáků, v některých hodinách byli žáci vybízeni k vyjadřování vlastních názorů. Vyučující se snažili o rozvoj komunikativních dovedností především v prvouce.

Hodnocení žáků probíhalo většinou sdělením učitele, případně pochvalou. Respektování individuálních dispozic žáků při hodnocení ani hodnocení pokroku nebylo pozorováno. V některých hodinách vyučující využili sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce a vlastivědě mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpisu

Výuka zeměpisu byla sledována ve všech ročnících druhého stupně školy ve čtyřech vyučovacích hodinách. Zeměpis učí jedna učitelka. Ta zvolila cíle výuky vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Vybrané výchovně vzdělávací cíle byly splněny. Bezprostřední příprava učitelky na výuku byla odpovědná a vycházela z pečlivě vypracovaných tematických plánů vycházejících z osnov.

Vyučující, která je odborně a pedagogicky způsobilá pro výuku zeměpisu, vedla vyučování věcně a odborně správně. Její aprobovanost a dlouhá pedagogická praxe příznivě ovlivnily kvalitu výuky.

Zeměpisné pomůcky byly do tříd přinášeny. Ve sledovaných hodinách učitelka a žáci funkčně využili školní atlasy, nástěnné mapy, obrazové materiály, glóbus, učebnice, předtištěné materiály, encyklopedie, geografické tabulky, časopisy. Didaktická technika užitá nebyla.

Většina vyučovacího času byla využita účelně. Podíl samostatné práce byl poměrně malý, prostor pro individuální potřeby a uplatnění rozdílných schopností žáků nebyl téměř vytvořen, respektování individuálních potřeb žáků nebylo pozorováno. Ve všech hodinách byla patrná snaha o zastoupení aktivních činností, ne vždy se podařilo zapojit stejnou měrou všechny žáky. Vedle frontální výuky byla přiměřeně použita také skupinová práce. Vyučující vedla výuku podle zvoleného plánu. Ne vždy se podařilo účelně členit vyučovací hodinu, málo času bylo věnováno závěrečnému shrnutí a opakování. Tempo výuky většinou odpovídalo náročnosti učiva i aktuálnímu složení tříd. Relaxace byla zařazena pouze ojediněle.

Ve všech hodinách projevovala většina žáků zájem o výuku, mnozí z nich byli aktivní. Týmová spolupráce se dařila v rozdílné míře. Při frontálním opakování bylo pozorováno, že učivo zvládají. Jako vstupní motivace byly v některých hodinách užity referáty. Průběžná motivace byla zaznamenána ve všech vyučovacích jednotkách. Vyučující využívala příklady z praxe a zkušenosti žáků. Opakování učiva bylo zaměřeno na faktografii nebo orientaci na mapě. Vztahy a aplikace učiva byly v některých hodinách opomíjeny. Žáci mají funkčně, přehledně a esteticky vedené sešity, vyučující je průběžně kontroluje.

Ve všech hodinách byla klidná, pracovní, příjemná atmosféra, vzájemné vztahy pedagožky a žáků byly velmi dobré. Chování žáků bylo v souladu s pravidly stanovenými školním řádem. Ve všech hodinách byla respektována jejich osobnost. Měli možnost vyjadřovat vlastní názor, někteří z nich ji využili. Snaha o rozvoj komunikativních dovedností nebyla dostatečná.

Ve sledovaných hodinách vyučující vhodně využívala k hodnocení pochvalu a hodnotící komentář. Respektování individuálních dispozic žáků stejně jako ocenění jejich pokroku v poznávání bylo pozorováno v malé míře.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v estetickovýchovných předmětech

V rámci bloku estetickovýchovných předmětů bylo hospitováno 6 hodin hudební a 6 hodin výtvarné výchovy.

Ve všech pátých třídách vyučují výtvarnou výchovu učitelé s aprobační pro tento předmět na druhém stupni, stejně je tomu v jedné páté třídě v hudební výchově. V ostatních třídách estetickovýchovným předmětům vyučují pedagogové s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výtvarné činnosti byly motivovány převážně aktuálním ročním obdobím formou rozhovoru, při kterém byli žáci seznámeni s úkolem a náplní hodiny. V hudební výchově ve třídách prvního stupně byli žáci motivováni i možnostmi hry na rytmické nástroje a zpěvem známých

písni. Často však byla motivace redukována na pouhé sdělení cíle hodiny. Zejména na druhém stupni se zájem žáků dařilo vzbudit jen velmi těžce.

Příprava na jednotlivé hodiny byla zaměřená spíše na organizaci výuky, ve výtvarné výchově na zvládnutí technik kresby, malby a koláže. Zejména hodiny hudební výchovy na druhém stupni zcela postrádaly výchovnou složku předmětu.

Volené formy práce v hudební výchově ve všech hodinách na druhém stupni byly stereotypní, výkladové. Žáci se zapojovali do výuky pouze formou referátů, které měly zejména v nejvyšších ročnících obsahově velmi nízkou úroveň a informační hodnotu pro posluchače (i vzhledem k organizaci výuky a chybějící zpětné vazby). V těchto hodinách byl dán také malý prostor pro zpěv. Ve vyučovacích jednotkách pozorovaných na prvním stupni proběhla na začátku dechová, rytmická nebo intonační cvičení. Dostatečný čas byl věnován zpěvu s doprovodem hrou na rytmické nástroje a na tělo. V jedné druhé třídě byly aktivní hudební činnosti doplňovány velmi vhodně i pohybem a nácvikem dirigování. Poslechové části hodin byly málo promyšlené. Důsledkem toho byla často nízká efektivita těchto úseků. Učivo hudební nauky bylo probíráno v míře přiměřené věku žáků.

Ve výtvarné výchově byl vždy řádně vysvětlen postup práce a žáci přiměřeně poučení o dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci.

V hudební výchově bylo velkým pozitivem v poslechových částech dostatek CD nahrávek a ukázek, také požití vhodné didaktické techniky. Ve výtvarné výchově materiálně podpořily představy žáků přinesené přírodniny, encyklopedie a další doplňková literatury, která podporovala mezipředmětové vztahy k přírodním vědám.

V hodinách výtvarné výchovy panovala pracovní atmosféra, žáci pracovali se zaujetím. Respektovali dohodnutá pravidla a pokyny vyučujících. Kázeň podporovala při samostatné práci ve výtvarné výchově také pouštěná hudba. V hudební výchově na druhém stupni se projevoval nezájem, nedostatek motivace vedl někdy i k projevům drobné nekázně.

Prostor pro vyjádření vlastních zkušeností a názorů měli žáci zejména v úvodních částech hodin při řízených rozhovorech. Prostor pro cílevědomý rozvoj komunikativních dovedností byl malý.

Výuka estetickovýchovných předmětů je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola na druhém stupni pro hodnocení výsledků své práce v jazyce českém neuvžívá komerčních testů. Sestavuje si vlastní písemné prověrky a provádí důslednou analýzu zjištěných nedostatků. V rámci předmětové komise srovnává výsledky souběžných tříd. Zpětnou vazbou o výstupech jsou pro školu i výsledky v soutěžích (olympiáda v českém jazyce apod.)

I ve společenskovědních předmětech zjišťuje škola dosažené výsledky své práce prostřednictvím testů (i srovnávací mezi souběžnými třídami). Analýzu výsledků provádí i metodické orgány. Děje se tak i prostřednictvím pracovních dílen pedagogů.

O výsledcích práce v estetickovýchovných předmětech má škola zpětnou vazbu zejména při prezentaci žákovských prací na veřejných výstavách.

Sledovaná výuka v jazyce českém na druhém stupni, ve společenskovědních předmětech obou stupňů a v předmětech estetickovýchovných je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci inspekce byla provedena i tematicky zaměřená inspekce Výchova k lidským právům. Výsledky budou zpracovány souhrnně v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině školy vydané Statutárním městem Zlín 26. 9. 2002 pod čj. 6/312/2002 souhlasí s posledním zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. 9. 2003, pod čj. 32 250/02-21.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy vydaná Statutárním městem Zlín 26.9. 2002 pod čj. 6/312/2002
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. 9. 2003 s čj. 32 250/02-21
3. Zápisy z pedagogických rad kontrolované školy od dubna 2003
4. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků druhého stupně v tomto školním roce v ZŠ Komenského I, Zlín
5. Zápisy z jednání předmětové komise pro výuku českého jazyka, dějepisu a hudební výchovy
6. Zápisy z jednání předmětové komise zabývající se výukou zeměpisu
7. Zápisy z jednání metodického sdružení prvního stupně.
8. Řád školy pro 2003/2004 z 26. 8. 2003, platná pro ZŠ Komenského I, Zlín
9. Vnitřní klasifikační řád, interní dokument ZŠ Komenského I, Zlín
10. Plán práce školy pro školní rok 2003/2004, dokument vedení ZŠ Komenského I, Zlín ze dne 27. srpna 2003
11. Třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro tento školní rok v ZŠ Komenského I, Zlín
12. Závěrečné práce z českého jazyka na druhém stupni ZŠ Komenského I, Zlín
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání ředitelky školy a všech vyučujících sledovaných předmětů v tomto školním roce v ZŠ Komenského I, Zlín
14. Tematické plány pro výuku kontrolovaných předmětů
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 (ZŠ Komenského I, Zlín)
16. Třídní knihy platné pro školní roky 2002/2003 a 2003/2004 v ZŠ Komenského I, Zlín
17. Dlouhodobý efektivní plán školy na roky 2003 – 2006 ze dne 27. srpna 2003 bez čj.
18. Koncepční záměry a úkoly na rok 2003/2004 ze dne 1. září 2003 bez čj.
19. Plány práce jednotlivých pracovníků vedení školy, třídních učitelů a vychovatelek bez čj a data
20. Týdenní plány práce ZŠ Komenského I, Zlín, platné ve školním roce 2003/2004
21. Pracovní řád pro pedagogické pracovníky ZŠ Komenského I, Zlín ze dne 26. srpna 2003
22. Plán hospitací ZŘŠ a ŘŠ na 1. pololetí 2003/2004
23. Záznamy z provedených hospitací ředitelky školy za školní rok 2002/2003
24. Žakovské knížky, deníčky a sešity náhodně vybrané v době inspekce od žáků školy

25. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou školy

26. Hospitační záznamy inspektorů ze dnů 7. – 10. října 2003

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů je velmi dobré zejména tím, že převážná část učitelů má požadované odborné i pedagogické vzdělání. Rezervy lze spatřit v oblasti jejich dalšího vzdělávání. Metodické orgány jako garanti odbornosti a plnění osnov jsou často koncipovány podle aprobací učitelů (spojení hudební výchovy, českého jazyka a dějepisu), případně nejsou ustaveny vůbec (výtvarná výchova). Ve vedení této úplně základní školy chybí odborník pro pedagogické vedení druhého stupně. Organizační struktura vedení školy je promyšlená, ale chybí jí zpětná vazba daná podceněním významu hospitační činnosti.

Materiální vybavení preferuje zabezpečení profilového předmětu - výtvarné výchovy. Nedílnou součástí této výchovy je i zlepšení estetického vzhledu školy postupným vybavováním novým školním nábytkem, ale zejména vhodné využití výtvarných prací žáků pro výzdobu tříd i společných prostorů. Pomůcek i didaktické techniky má škola dostatek, dovybavit je třeba kabinet českého jazyka o Slovníky spisovného jazyka. Estetickovýchovné předměty mají zřízeny odborné pracovny.

Konkrétní přímá práce pedagogů s žáky byla založena na klasických schématech vyučovací hodiny s převahou jednosměrné komunikace směřující od učitele k žákovi. Jen někteří pedagogové pestrým střídáním činností, ale i jejich výběrem, dokázali vyučovací čas plně využít ve prospěch žáka. Ve vyšších ročnících často zcela chyběla jakákoliv motivace, užíváno jí bylo zejména na prvním stupni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	^{Razítko} Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Mgr. Pavla Koupilová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Roman Hoza	Mgr. Roman Hoza, v. r.
	PaedDr. Jana Šopíková	Jana Šopíková, v. r.
	Monika Brziaková	

V Kroměříži dne 24. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. 11. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ilona Garguláková

Garguláková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Na Lindovce 1463, 767 27 Kroměříž. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje – odbor školství, mládeže a sportu Tř. T. Bati 37 92, 762 69 Zlín	18. 11. 2003	o2-1152/03-5049
Statutární město Zlín, odbor školství, mládeže a sportu Nám. Míru 12, 761 40 Zlín	18. 11. 2003	o2-1153/03-5049

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
13. 11. 2003	o2-1151/03-5049	Připomínky byly podány.